



სასწავლო კურსის სილაბუსი

სასწავლო კურსის სახელწოდება (ქართულად და ინგლისურად)	ქართული წვლილი შუასაუკუნეების ევროპულ ცივილიზაციაში <b>Georgian contribution to the medieval European civilization</b>
სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები	ელგუჯა ხინთიბიძე
ლექტორი/ლექტორები	პროფ. ელგუჯა ხინთიბიძე. ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. ქართული ლიტერატურა. ტელ. 2 29 08 33; ელ-ფოსტა: <a href="mailto:khintibidze@yahoo.com">khintibidze@yahoo.com</a>
სასწავლო კურსის კოდი	
სასწავლო კურსის სტატუსი	ფაკულტეტი: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სწავლების საფეხური: PhD პროგრამა: ფილოლოგია სტატუსი : არჩევითი
ECTS	კრედიტები: 5 ECTS კრედიტი საათების საერთო რაოდენობა: 125 სთ საკონტაქტო საათები: ლექცია: 15 სთ სემინარი/სამუშაო ჯგუფი: 15 სთ ფინალური გამოცდა: 3 სთ დამოუკიდებელი მუშაობის საათები: 92 სთ
სასწავლო კურსის მიზნები	ქართველ ხალხს თავისი ეროვნული მეობა საუკუნეების სიღრმეებიდან მოაქვს. ამ ხანგრძლივი ისტორიის პერიპეტეებში საკმაოდ ცოტა და ხანმოკლე იყო ის ეპოქები, როცა ეს ხალხი ერთი კულტურული და ამასთან ერთად პოლიტიკური ერთიანობის პირობებში ცხოვრობდა. ამანაც შეუწყო ხელი ქართული კულტურისა და ლიტერატურის მჭიდრო კონტაქტს სხვა ხალხების კულტურასთან და უპირატესად ევროპულ ცივილიზაციასთან. უმთავრესი ტენდენცია, რაც ამ პოლიტიკურ და კულტურულ პროცესში ჩანს, ესაა სწრაფვა ევროპულისაკენ. ეს ტენდენცია ნათლად ჩანს არა მხოლოდ ქართველთა ისტორიის უმთავრეს ეტაპებზე გამოვლენილ პოლიტიკურ სწრაფვაში ევროპისაკენ, არამედ ქართული კულტურისა და ლიტერატურის ევროპულ ღირებულებებში და დიდი ევროპული ცივილიზაციის პროცესში ქართული ან წარმოშობით ქართველთა მოღვაწეობის წვლილში. ამ პერიპეტეების უმთავრესი ფაქტების გამოვლენა და მეცნიერული შესწავლა არაა მხოლოდ ქართველოლოგიური მეცნიერებების



	<p>ამოცანა. ქართული ლიტერატურის შუასაუკუნეების ევროპულ ცივილიზაციასთან მიმართების რამდენიმე საკითხი ბიზანტინისტიკისა და მედიევისტიკის არსებითი პრობლემებია. ამ საკითხების სალექციო კურსით მოსმენისა და პრაქტიკული დამუშავების მიზანია, ერთი მხრივ, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტთა ინტელექტის ამაღლება და ევროპული ცივილიზაციის უმნიშვნელოვანეს ეტაპებში სწორი ორიენტირება, და ამასთან ერთად, მათი შემდგომი მეცნიერული მოღვაწეობისათვის მყარი ბაზისის შექმნა.</p> <p>თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადოქტორო პროგრამის არჩევითი კურსი „ქართული წვლილი შუასაუკუნეების ევროპულ ცივილიზაციაში“ გააერთიანებს ქართველოლოგიის ფილოლოგიურ და საისტორიო პრობლემატიკას, დოქტორტანტებს შეასწავლის თეორიებსა და ჰიპოთეზებს ქართულ-ბერძნული, ქართულ-ბიზანტიური და ქართულ-ევროპული კულტურული და ლიტერატურული კონტაქტების როგორც პრეისტორიული, ასევე შუასაუკუნეების სასულიერო და საერო ლიტერატურის და რენესანსული ცივილიზაციის სფეროებიდან. ეს საკითხებია: თეორიები და ჰიპოთეზები ქართველთა ეთნოგენეზისისა და სახელწოდებების ფორმირებაზე; ქართული ანბანის წარმოშობის პრობლემა და ბერძნული ანბანი; ქართველური წარმოშობის დიდი ბიზანტიელი საეკლესიო მოღვაწეების: დიდი კაპადოკიელი წმინდა მამები, კირიონ ქართლის კათალიკოსი - კიროს ალექსანდრიელი, პეტრე იბერი, გრიგოლ ბაკურიანისძე და სხვა; ქართველი ავტორის მიერ შუასაუკუნეების ქართული ლიტერატურული ნიმუშების გადამუშავებით შექმნილი შუასაუკუნეების ევროპული ლიტერატურის შედევრი: ქართული <i>ბალავარიანი</i> და ევროპული <i>ვარლაამ</i> და <i>იოასაფის ისტორია</i>; რუსთაველი და დიდი იტალიელები - ტრუბადურები, დანტე, პეტრარკა; <i>ვეფხისტყაოსანი</i> დიდი ინგლისური დრამატურგიის სიუჟეტური წყარო და სხვა.</p>
სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები	წინაპირობის გარეშე
სწავლის შედეგები აღწერილი დარგობრივი და ზოგადი (ტრანსფერული) კომპეტენციებით	<p><b>ცოდნა და გაცნობიერება:</b></p> <p>შუასაუკუნეების საქართველოს და ქართული ლიტერატურის ევროპული ცივილიზაციის უმნიშვნელოვანეს ეტაპებთან კონტაქტის და ამ ცივილიზაციის პროცესში ქართული წვლილის ამსახველი ფაქტების შესწავლა და მათი შემდგომი მეცნიერული კვლევის მეთოდოლოგიის დამუშავება.</p> <p><b>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:</b></p> <p>სალექციო კურსი და სემინარული მუშაობა დოქტორანტებს გაუ-</p>



	<p>ფართოვებს ცნობიერებას ქართული ლიტერატურის ევროპულ ცივილიზაციასთან შეხვედრების უმთავრესი საკითხების შესწავლით; გამოიმუშავებს მეცნიერული არგუმენტირების უნარს ამ მიმართულებით და მოამზადებს საერთაშორისო მნიშვნელობის ქართველოლოგიური პრობლემატიკის მკვლევარებად.</p> <p><b>ტრანსფერული უნარები:</b></p> <p>ქართველ ჰუმანიტართა მომავალი თაობა სრულყოფილად იქნება გაცნობიერებული ქართული კულტურის ევროპულ ცივილიზაციასთან მიმართების არსებით პრობლემებში. მომზადდება ახალგაზრდა კადრი ქართველოლოგიის ამ უმთავრესი სფეროს ფუნდამენტური კვლევისათვის.</p> <p><b>ღირებულებები:</b></p> <p>აკადემიური ეთიკის ნორმებისა და აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვა, პლაგიატის მიუღებლობა.</p>
<p>სწავლებისა და სწავლის მეთოდები</p>	<p>ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობა, ზეპირი და წერილობითი ანგარიშები, კოლექტიური მსჯელობები, დისკუსია-დებატები, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზისა და სინთეზის მეთოდები.</p> <p>სწავლების მეთოდიკა ითვალისწინებს სასემინარო ჯგუფში სტუდენტების დამოუკიდებელ მუშაობას ზეპირ პრეზენტაციებს, სასემინარო მასალის თხრობას, კოლექტიურ მსჯელობებს, სალექციო მასალის ირგვლივ დისკუსია-დებატებს.</p>
<p>შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები</p>	<p><b>შეფასების ფორმები და ქულები:</b></p> <p>დასწრება ლექციებზე და პრაქტიკუმებზე – 10 ქულა; ლექციაზე დასწრება – 5 ქულა, პრაქტიკუმზე დასწრება – 5 ქულა.</p> <p>შუალედური შემოწმება მონაწილეობა - <math>10 \times 2 = 20</math> ქულა; 1 შუალედური შემოწმება – 10%, ორი საკითხი, თითო საკითხი ფასდება 5 ქულით:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li><b>4-5 ქულა:</b> პასუხი სრულია; საკითხი ზუსტად და ამომწურავად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია დაცულია. სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას, ღრმად და საფუძვლიანად აქვს ათვისებული როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ლიტერატურა.</li> <li><b>3-4 ქულა:</b> პასუხი სრულია, მაგარამ შეკვეცილი; ტერმინოლოგიურად გამართულია; საკითხი ამომწურავად არის გადმოცემული; არსებითი შეცდომა არ არის; სტუდენტი კარგად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას; ათვისებული აქვს ძირითადი ლიტერატურა.</li> </ol>



	<p><b>3. 2-3 ქულა:</b> პასუხი არასრულია; საკითხი დამაკმაყოფილებლად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია ნაკლოვანია; სტუდენტი ფლობს საკითხით გათვალისწინებულ მასალას, მაგრამ აღნიშნება მცირეოდენი შეცდომები.</p> <p><b>4. 1-2 ქულა:</b> პასუხი არასრულია; ტერმინოლოგია მცდარია; საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია ნაწილობრივ; სტუდენტს არასაკმარისად აქვს ათვისებული ძირითადი ლიტერატურა; აღინიშნება რამდენიმე არსებითი შეცდომა.</p> <p><b>5. 0 ქულა:</b> პასუხი საკითხის შესაბამისი არ არის ან საერთოდ არაა მოცემული.</p> <p>პრაქტიკუმზე აქტიურობა (პრეზენტაცია) – 30 ქულა; 2 პრეზენტაცია, თითოეული – 15 ქულა, პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმი სამია, თითოეული ფასდება 5 ქულით: 1. ფორმალური მხარე (ფორმატი), მასალები, გაფორმების ვიზუალური მხარე; 2. შინაარსობრივი მხარე - საკითხის დასმა, საკითხის გადაწყვეტის გზა, მიღებული შედეგები და მათ არგუმენტირებული დასაბუთება; 3. კონტაქტი აუდიტორიასთან</p> <p><b>1. 4-5 ქულა:</b> პასუხი სრულია; საკითხი ზუსტად და ამომწურავად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია დაცულია. სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას, ღრმად და საფუძვლიანად აქვს ათვისებული როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ლიტერატურა.</p> <p><b>2. 3-4 ქულა:</b> პასუხი სრულია, მაგრამ შეკვეცილი; ტერმინოლოგიურად გამართულია; საკითხი ამომწურავად არის გადმოცემული; არსებითი შეცდომა არ არის; სტუდენტი კარგად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას; ათვისებული აქვს ძირითადი ლიტერატურა.</p> <p><b>3. 2-3 ქულა:</b> პასუხი არასრულია; საკითხი დამაკმაყოფილებლად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია ნაკლოვანია; სტუდენტი ფლობს საკითხით გათვალისწინებულ მასალას, მაგრამ აღნიშნება მცირეოდენი შეცდომები.</p> <p><b>4. 1-2 ქულა:</b> პასუხი არასრულია; ტერმინოლოგია მცდარია; საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია ნაწილობრივ; სტუდენტს არასაკმარისად აქვს ათვისებული ძირითადი ლიტერატურა; აღინიშნება რამდენიმე არსებითი შეცდომა.</p> <p><b>5. 0 ქულა:</b> პასუხი საკითხის შესაბამისი არ არის ან საერთოდ არაა მოცემული.</p> <p>საბოლოო გამოცდა (ზეპირი და წერიტი) – 40 ქულა. წერიტი – 30 ქულა, სამ საკითხიანი ბილეთი, თითოეული საკითხი ფასდება 10 ქულით:</p>
--	---



1. **9-10 ქულა** – ზედმიწევნით ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას, აქვს დამოუკიდებელი და შემოქმედებითი აზროვნების უნარი, შეუძლია ნებისმიერი საპროგრამო მასალის გადმოცემა ამომწურავად პროფესიულ ენაზე, პასუხობს ლექტორის მიერ დასმულ პროგრამასთან დაკავშირებულ დამატებით შეკითხვებს;
2. **8-9 ქულა** – ერკვევა ბილეთში მოცემულ ყველა საკითხში, აქვს საგანში დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეუძლია ნებისმიერ საპროგრამო მასალის გადმოცემა;
3. **7-8 ქულა** – ერკვევა ბილეთის შესაბამისი საკითხების მნიშვნელოვან ნაწილში; შეუძლია საპროგრამო მასალის გადმოცემა, ათვისებული აქვს ძირითადი ლიტერატურის მნიშვნელოვანი ნაწილი.
4. **6-7 ქულა** – ბილეთში გათვალისწინებული საკითხების ნახევარზე მეტის გადმოცემა შეუძლია დამაკმაყოფილებლად, ძირითადი ლიტერატურის მნიშვნელოვანი ნაწილი სუსტად აქვს დამუშავებული.
5. **5-6 ქულა** – ბილეთის შესაბამისი საკითხებიდან არც ერთი არ არის განხილული დამაკმაყოფილებლად.

ზეპირი გამოცდა ფასდება 10 ქულით. სტუდენტს ეძლევა 1 საკითხი, რომელიც ფასდება 10 ქულით

1. **9-10 ქულა** – ზედმიწევნით ფლობს პროგრამით გათვალისწინებულ ყველა საკითხს, აქვს დამოუკიდებელი და შემოქმედებითი აზროვნების უნარი, შეუძლია ნებისმიერი საპროგრამო მასალის გადმოცემა ამომწურავად პროფესიულ ენაზე, პასუხობს ლექტორის მიერ დასმულ პროგრამასთან დაკავშირებულ დამატებით შეკითხვებს;
2. **7-9 ქულა** – ერკვევა პროგრამით გათვალისწინებულ ყველა საკითხში, აქვს საგანში დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეუძლია ნებისმიერ საპროგრამო მასალის გადმოცემა;
3. **5-7 ქულა** – ერკვევა პროგრამით გათვალისწინებული საკითხების მნიშვნელოვან ნაწილში; შეუძლია საპროგრამო მასალის გადმოცემა, ათვისებული აქვს ძირითადი ლიტერატურის მნიშვნელოვანი ნაწილი.
4. **3-5 ქულა** – პროგრამით გათვალისწინებული საკითხების ნახევარზე მეტის გადმოცემა შეუძლია დამაკმაყოფილებლად, ძირითადი ლიტერატურის მნიშვნელოვანი ნაწილი სუსტად აქვს დამუშავებული.
5. **0-3 ქულა** – პროგრამით გათვალისწინებული საკითხებიდან არც ერთი არ არის განხილული დამაკმაყოფილებლად.





	<p><b>გამოცდაზე დაშვების წინაპირობა:</b> სტუდენტს სემესტრის განმავლობაში დაგროვილი უნდა ჰქონდეს არანაკლებ 11 ქულისა.</p> <p>საბოლოო შეფასება 100%</p>
<p>სავალდებულო/ძირითადი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, „ქართველოლოგი“, თბ. 2009 (სახელმძღვანელო)</li> <li>2. ხინთიბიძე ე., <i>ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1982 (სახელმძღვანელო)</li> <li>3. კეკელიძე კ., „ბალავარიანის რომანი ქრისტიანულ მწერლობაში“: <i>ეტიუდები</i>, VI, თბ. 1960, გვ. 41-71</li> <li>4. ნუცუბიძე შ., <i>რუსთველური და აღმოსავლური რენესანსი</i> (რუსულ ენაზე), თბ. 1947წ.; (ქართულ ენაზე) შრომები, ტ. IV, 1976, გვ. 374-430)</li> <li>5. ნუცუბიძე შ., „[ფსევდო-დიონისე არეოპაგელის საიდუმლო]“, <i>შრომები</i>, V. თბ., 1975, გვ. 114-186</li> <li>6. <i>ბალავარიანის ქართული რედაქციები</i> (ილია აბულაძის გამოკვლევით), თბ. 1957</li> <li>7. ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016</li> <li>8. ხინთიბიძე ე., <i>ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში</i>, „ქართველოლოგი“, თბ. 2003</li> <li>9. ხინთიბიძე ე., <i>ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობანი</i>, თბ. 1970</li> </ol> <p>ძირითადი სამეცნიერო ლიტერატურა სრული სახით მოიპოვება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში და ხელმისაწვდომია თსუ სამკითხველო დარბაზში (თსუ I კორპუსი). იგივე ლიტერატურა სრული სახით მოიპოვება აგრეთვე თსუ ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრის და რუსთაველი კაბინეტის წიგნების ფონდებში (თსუ VIII კორპუსი). კურსის, როგორც ძირითადი ასევე დამხმარე ლიტერატურის უმთავრესი ნაწილი ხელმისაწვდომია ინტერნეტული რესურსებით (განთავსებულია ვებგვერდებზე: <a href="http://academia.edu.com">academia.edu.com</a>; <a href="http://unicum.vible.solutions">unicum.vible.solutions</a>; <a href="http://kartvelologybooks.tsu.ge">kartvelologybooks.tsu.ge</a>)</p>
<p>დამხმარე ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. კეკელიძე კ., „ქართული წვლილი ბიზანტიური ლიტერატურაში“: <i>ეტიუდები</i>, III, თბ. 1955, გვ.1-11.</li> <li>2. კეკელიძე კ., „რომანი <i>აბუკურა</i> და მისი ორი რედაქცია ძველ ქართულ მწერლობაში“: <i>ეტიუდები</i> VI, თბ. 1960, გვ. 18-40</li> </ol>



	<ol style="list-style-type: none"><li>3. ყაუხჩიშვილი ს., <i>ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია</i>, თბ. 1973</li><li>4. ნუცუბიძე შ., „რუსთველის სოფლმხედველობისათვის“: <i>კრიტიკული ნარკვევები</i>. თბ. 1965, გვ. 212-279</li><li>5. ნუცუბიძე შ., <i>რუსთველური და აღმოსავლური რენესანსი</i> (რუსულ ენაზე), თბ. 1947წ.; (ქართულ ენაზე <i>შრომები</i>, ტ. IV, 1976, გვ. 374-430)</li><li>6. ნუცუბიძე შ., [ფსევდო დიონისე არეოპაგელის საიდუმლო]: <i>შრომები</i>, V. „მეცნიერება“, თბ. 1975, გვ. 114-186</li><li>7. ანტონ პრიტულა, „ჰიმნი თბილისის აღების შესახებ ვარდას კრებულიდან“: <i>ჟურნ. ქართველოლოგი</i>, 319, 2013, გვ. 29-49</li><li>8. გამყრელიძე თ., <i>წერის ანბანური სისტემა და ძველი ქართული მწერლობა</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1989</li><li>9. ბოურა მ., <i>ვეფხისტყაოსანი</i>, თბ., 1966</li><li>10. პეტრე იბერიელი, <i>შრომები</i> (ს. ენუქაშვილი გამოკვლევით), თბ. 1961</li><li>11. გორდეზიანი რ., „წინარე ბერძნული“: <i>მედიტერანულ-ქართველური</i>, ტ. II, თბ., 2007</li><li>12. გორდეზიანი რ., „ეტრუსკული“: <i>მედიტერანულ-ქართველური</i>, ტ. III, თბ., 2008</li><li>13. ხარანაული ა., „ძველი აღთქმის ხანმეტი ფრაგმენტები და ქართული ბიბლიის წარმომავლობის საკითხები“: <i>ჟურნ. ქართველოლოგი</i>, #11, 2004</li><li>14. პეტრე იბერიელი, <i>შრომები</i> (ს. ენუქაშვილის გამოკვლევით), თბ., 1961</li><li>15. კრისტელერი პ., „ადამიანის ფილოსოფია იტალიურ რენესანსში“ (ქართული თარგმანი: ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, გვ. 101-115)</li><li>16. ლოსევი ა., <i>აღორძინების ესთეტიკა</i> (იხ. მიმოხილვა ქართულ ენაზე: ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, გვ. 87-99)</li><li>17. ენუქაშვილი ს., [შესავალი]: <i>პეტრე იბერიელი, შრომები</i>, თბ. 1961</li><li>18. მახარაძე მ., <i>არეოპაგეტიკა „ინტელექტი“</i>, თბ. 2011</li><li>19. ნოზაძე ვ., <i>ვეფხისტყაოსნის ღმრთისმეტყველება</i>, პარიზი, 1963.</li><li>20. გამსახურდია ზ., <i>ვეფხისტყაოსნის სახისმეტყველება</i>, თბ. 1991</li><li>21. ელბაქიძე მ., <i>ვეფხისტყაოსნის პოეტიკის ზოგიერთი საკითხი (შუა საუკუნეების ფრანდულ რაინდულ რომანთან ტიპოლოგიური მიმართება)</i>, თბ. 2007</li><li>22. ნიუველი ს., „აღმოსავლეთისა და დასავლეთის შეხვედრის მიჯნაზე: სიყვარული შოთა რუსთველის <i>ვეფხისტყაოსანსა</i></li></ol>
--	---



	<p>და კრეტიენ დე ტრუას არტურის სვლის რომანებში“: <i>ქართველოლოგი</i>, №22, 2014, გვ. 108-127</p> <p>23. გაწერელია ა., „ზეცის მხატვრული მოდელი რუსთაველთან და დანტესთან“: <i>მნათობი</i>, თბ. 1970, №9</p> <p>24. ჩიქობავა ა., ვათეიშვილი ჯ., „პირველი ქართული ნაბეჭდი გამოცემები“, თბ. 1983, გვ. 29-43</p> <p>25. ხინთიბიძე ე., „ქართული დამწერლობისა და მწერლობის სათავეებთან“: <i>ჟურნ. ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში</i>, #1, 1983, გვ. 1189-136</p> <p>26. ხინთიბიძე ე., „კაპადოკიელი წმინდა მამები“: <i>ჟურნ. ჯვარი ვაზისა</i>, №3, 1992, გვ.24-41</p> <p>27. ხინთიბიძე ე., კიდევ ერთი ახლებური თვალსაზრისი შუასაუკუნეების ევროპული ლიტერატურის შედეგის – “ვარლამ და იოსაფის” ავტორობის საკითხზე: <i>მაცნე (ენისა და ლიტერატურის სერია)</i>, თბ. 2003, გვ. 52-78.</p> <p>28. ხინთიბიძე ე., „დიდი სიახლე მედიევისტიკაში და ქართული ფილოლოგია“: საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი I, მასალები. თბ. 2015</p> <p>29. ხინთიბიძე ე., „ქართული აგიოგრაფიული ტექსტის XIII საუკუნის ბერძნული და ლათინური თარგმანი“: <i>ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი</i>, თბ. 1999, გვ. 310-323</p> <p>30. ხინთიბიძე ე., „ახალი მასალები ქართველ მეფეთა ესპანეთში მიმოწერის შესახებ“: <i>ცისკარი</i>, 1986, №3, გვ. 143-153; №6, გვ. 150-157</p> <p>31. ხინთიბიძე ე., <i>ქართველთა სახელწოდებები და მათი ეტიმოლოგია</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1998</p> <p>32. ხინთიბიძე ე., „საზღვარგარეთული ქართველოლოგია“: <i>ჟურნ. ქართველოლოგი</i>, #10, 2003წ. გვ. 38-55</p> <p>33. ხინთიბიძე ე., „ვეფხისტყაოსნის სიყვარული - ახალი ფილოსოფიური კონცეფცია“: <i>ჟურნ. ქართველოლოგი</i>, №21, თბ. 2014, გვ. 72-105</p> <p>34. ხინთიბიძე ე., „ქართველოლოგიის მნიშვნელოვანი სიახლენი: <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირის ლიტერატურული წყარო“: <i>მე-7 საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმის მასალები</i>, თბ. 2016, გვ.46-54</p> <p>35. ხინთიბიძე ზ., <i>ჰომეროსი და რუსთველი</i>, „ლოგოსი, თბ., 2005“</p>
<p>სასწავლო კურსის გავლასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია/პირობები (არსებობის შემთხვევაში)</p>	<p>სტუდენტებთან კონსულტაციები გაიმართება ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან შეთანხმებული ცხრილის მიხედვით.</p>







## სასწავლო კურსის შინაარსი

პროგრამის N	ლექციის/სემინარის/სამუშაო ჯგუფის თემა	ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
1	<p>I ლექცია:</p> <p>თეორიები ქართველთა ეთნოგენეზისის საკითხზე;</p> <p>ქართველთა სახელწოდებები და მათი ეტიმოლოგია</p>	<p>ლიტერატურა:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. ხინთიბიძე ე., საზღვარგარეთული ქართველოლოგია. ჟურნ. <i>ქართველოლოგი</i>, #10, 2003 წ., გვ. 38-55.</li><li>2. გორდეზიანი რ., „წინარე ბერძნული“: <i>მედიტერანულ-ქართველური</i>, ტ. II, თბ., 2007</li><li>3. გორდეზიანი რ., „ეტრუსკული“: <i>მედიტერანულ-ქართველური</i>, ტ. III, თბ., 2008</li><li>4. ხინთიბიძე ე., <i>ქართველთა სახელწოდებები და მათი ეტიმოლოგია</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ., 1998</li></ol>
2	<p>II ლექცია:</p> <p>ქართულ-ბიზანტიური და ქართულ-სომხური ურთიერთობის საწყისები. ქართული ანბანის წარმოშობის პრობლემა. ბიბლიური წიგნების ქართული თარგმანები</p>	<p>ლიტერატურა:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. ხინთიბიძე ე., <i>ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში</i>: „ქართველოლოგი“, თბ., 2003, გვ. 211-220</li><li>2. ხინთიბიძე ე., „ქართული დამწერლობისა და მწერლობის სათავეებთან“: ჟურნ. <i>ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში</i>, #1, 1983, გვ. 1189-136</li><li>3. ხარანაული ა., „ძველი აღთქმის ხანმეტი ფრაგმენტები და ქართული ბიბლიის წარმომავლობის საკითხები“: ჟურნ. <i>ქართველოლოგი</i>, #11, 2004</li></ol>



<p>3</p>	<p>III ლექცია:</p> <p>ქართველური წარმოშობის მოღვაწეები ბიზანტიის კულტურულ ცხოვრებაში;</p> <p>დიდი კაპადოკიელი წმინდა მამები (ბასილ დიდი, გრიგოლ ღვთისმეტყველი, გრიგოლ ნოსელი)</p>	<p>ლიტერატურა:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ხინთიბიძე ე., „კაპადოკიელი წმინდა მამები“: ჟურნ. <i>ჯვარი ვაზისა</i>, №3, 1992, გვ.24-41</li> <li>2. ხინთიბიძე ე., ბასილ დიდის სადაურობისათვის: <i>ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობების ისტორიისათვის</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ., 1982, გვ.207-262</li> </ol>
<p>4</p>	<p>IV ლექცია:</p> <p>თეორიები და ჰიპოთეზები ქართულ-ბიზანტიური კულტურულ-ლიტერატურული ურთიერთობებიდან</p> <p>კირიონ ქართლის კათალიკოსი და კიროს ალექსანდრიელი, გრიგოლ ბაკურიანისძე</p> <p>ქართული ლიტერატურისა და კულტურის უცნობი წყაროები ევროპულ წიგნთსაცავებში: XIII საუკუნის უცნობი სირიული ჰიმნი თბილისზე</p>	<p>ლიტერატურა:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ხინთიბიძე ე., <i>ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობანი</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1970, გვ. 41-52 (სახელმძღვანელო)</li> <li>2. ანტონ პრიტულა, „ჰიმნი თბილისის აღების შესახებ ვარდას კრებულიდან“: ჟურნ. <i>ქართველოლოგი</i>, 319, 2013, გვ. 29-49</li> </ol>
<p>5</p>	<p>V ლექცია:</p> <p>პეტრე იბერიელისა და ფსევდო დიონისე არეოპაგელის იდენტიფიკაციის ჰიპოთეზა</p> <p>არეოპაგეტიკა და მისი ადგილი შუასაუკუნეების ქართულ აზროვნებაში</p>	<p>ლიტერატურა:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ნუცუბიძე შ., „[ფსევდო-დიონისე არეოპაგელის საიდუმლო]“, <i>შრომები</i>, V. თბ., 1975, გვ. 114-186</li> <li>2. პეტრე იბერიელი, <i>შრომები</i> (ს. ენუქაშვილის გამოკვლევით), თბ., 1961</li> <li>3. ხინთიბიძე ე., <i>ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობანი</i>, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1970, გვ. 28-40 (სახელმძღვანელო)</li> <li>4. მახარაძე მ., <i>არეოპაგეტიკა</i>. „ინტელექტი“, თბ., 2011</li> <li>5. ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი</i></li> </ol>



		სამყარო. თბ., 2009, გვ. 723-730
6	<p>VI ლექცია:</p> <p>ბალავარიანის რომანი - გზა ინდოეთიდან ევროპამდე.</p> <p>ვარლაამ და იოასაფის ისტორია ევროპულ ლიტერატურაში</p> <p>ვარლაამ და იოასაფის ავტორობის პრობლემა (ზოტენბერგის, პეტერსის, დიოლგერის, კაჟდანის თვალსაზრისები)</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p>1. კეკელიძე კ., „ბალავარიანის რომანი ქრისტიანულ მწერლობაში“: ეტიუდები, VI, თბ. 1960, გვ. 41-71</p> <p>ბალავარიანის ქართული რედაქციები (ილია აბულაძის გამოკვლევით), თბ. 1957</p> <p>2. ხინთიბიძე ე., ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1982, გვ. 263-282</p> <p>3. ხინთიბიძე ე., ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობანი, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1982, გვ. 282-288</p>
7	<p>VII ლექცია:</p> <p>ეფთვიმე ათონელი - ვარლაამ და იოასაფის ისტორიის ავტორი</p> <p>ვარლაამ და იოასაფის ისტორიის ავტორობის საკითხზე ახალი არგუმენტები და უახლესი ევროპული ბიზანტინისტიკა</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p>1. ხინთიბიძე ე., ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1982, გვ. 282-288</p> <p>2. ხინთიბიძე ე., ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში, თბ. 2003, გვ. 226-229</p> <p>3. ხინთიბიძე ე., ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის, თსუ გამომცემლობა, თბ. 1982, გვ. 288-332; 361-373</p> <p>4. ხინთიბიძე ე., ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის, გვ. 332-361</p> <p>5. ხინთიბიძე ე., კიდევ ერთი ახლებური თვალსაზრისი შუასაუკუნეების ევროპული ლიტერატურის შედეგის _</p>



		<p>“ვარლაამ და იოასაფის” ავტორობის საკითხზე: <i>მაცნე (ენისა და ლიტერატურის სერია)</i>, თბ. 2003, გვ. 52-78.</p> <p><b>6.ხინთიბიძე ე.</b>, „დიდი სიახლე მედიევისტიკაში და ქართული ფილოლოგია“: საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი I, მასალები. თბ. 2015</p>
8	<p>VIII ლექცია:</p> <p>საქართველოს კულტურული კონტაქტები დასავლეთ ევროპასთან - ქართული აგიოგრაფიული თხზულება XIII ს. იტალიურ კრებულში; ქართული წიგნების ბეჭდვა იტალიაში.</p> <p>საქართველოს კულტურული კონტაქტები დასავლეთ ევროპასთან - ესპანეთი, იტალია (XV-XVII სს)</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1.ხინთიბიძე ე.</b>, „ქართული აგიოგრაფიული ტექსტის XIII საუკუნის ბერძნული და ლათინური თარგმანი“: <i>ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი</i>, თბ. 1999, გვ. 310-323</p> <p><b>2.ჩიქოზა ა., ვათეიშვილი ჯ.</b>, „პირველი ქართული ნაბეჭდი გამოცემები“, თბ. 1983, გვ. 29-43</p> <p><b>3.ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში</i>, თბ. 2003, გვ.24-30</p> <p><b>4. ხინთიბიძე ე.</b>, „ახალი მასალები ქართველ მეეთა ესპანეთში მიმოწერის შესახებ“: <i>ცისკარი</i>, 1986, №3, გვ. 143-153; №6, გვ. 150-157</p>
9	<p>IX ლექცია:</p> <p>ქრისტიანული აზროვნების პროცესი გვიანდელი შუასაუკუნეების ევროპაში და რუსთველი</p> <p><i>ვეფხისტყაოსნის</i> რელიგიური მსოფლმეგრძნება</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1.ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმეგრძნობითი სამყარო</i>. „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 683-715</p> <p><b>2.კრისტელერი პ.</b>, „ადამიანის ფილოსოფია იტალიურ რენესანსში“ (ქართული თარგმანი: ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-</i></p>





	<p><b>შუალედური წერა</b></p>	<p><i>მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, გვ. 101-115)</p> <p><b>3.ლოსვეი ა.</b>, <i>აღორძინების ესთეტიკა</i> (მიმოხილვა ქართულ ენაზე: ხინთიბიძე ე., <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, გვ. 87-99)</p> <p><b>4.ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>, „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 227-306</p> <p><b>5.ნოზაძე ვ.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის ღმრთისმეტყველება</i>, პარიზი, 1963.</p> <p><b>6.გამსახურდია ზ.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის სახისმეტყველება</i>, თბ. 1991</p>
10	<p>X ლექცია:</p> <p>ანტიკური ფილოსოფიური ნაკადი <i>ვეფხისტყაოსანში</i>.</p> <p>გვიანდელი შუა საუკუნეების ქრისტიანული სქოლასტიკა და <i>ვეფხისტყაოსანი</i></p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1.ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>. „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 306-338; 519-535</p> <p><b>2.ხინთიბიძე ზ.</b>, <i>ჰომეროსი და რუსთველი</i>, „ლოგოსი, თბ., 2005“</p> <p><b>3. ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>. „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 361-433; 474-497</p>
11	<p>XI ლექცია:</p> <p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> და ევროპული კურტუაზული ლიტერატურა (რუსთველი და კრეტიენ დე ტრუა)</p> <p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> და წინარე რენესანსის ევროპული მსოფლშეგრძნება (ტრუბადურები,</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1.ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო</i>. „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 582-604</p>



	<p>დანტე, პეტრარკა)</p> <p><i>ვეფხისტყაოსნის</i> სიყვარული - წინარე რენესანსის ახალი ფილოსოფიური კონცეფცია</p>	<p><b>2. ელბაქიძე მ.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის</i> პოეტიკის ზოგიერთი საკითხი (შუა საუკუნეების ფრანდულ რაინდულ რომანთან ტიპოლოგიური მიმართება), თბ. 2007</p> <p><b>3. ნიუველი ს.</b>, „აღმოსავლეთისა და დასავლეთის შეხვედრის მიჯნაზე: სიყვარული შოთა რუსთველის <i>ვეფხისტყაოსანსა</i> და კრეტიენ დე ტრუას არტურის სვლის რომანებში“, <i>ქართველოლოგი</i>, №22, 2014, გვ. 108-127</p> <p><b>4. ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსნის</i> იდეურ-მსოფლმხედველობითი სამყარო. „ქართველოლოგი“, თბ., 2009, გვ. 604-657</p> <p><b>5. გაწერელია ა.</b>, „ზეცის მხატვრული მოდელი რუსთაველთან და დანტესთან“, <i>მნათობი</i>, თბ. 1970, №9</p> <p><b>6. ხინთიბიძე ე.</b>, „ვეფხისტყაოსნის სიყვარული - ახალი ფილოსოფიური კონცეფცია“, <i>ჟურნ. ქართველოლოგი</i>, №21, თბ. 2014, გვ. 72-105</p>
12	<p>XII ლექცია:</p> <p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> - ინგლისური დიდი დრამატურგიის ლიტერატურული წყარო (საკითხის ისტორია)</p> <p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> და ფ. ბომონტისა და ჯ. ფლეტჩერის <i>მეფე და არა მეფე</i></p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1. ხინთიბიძე ე.</b>, „ქართველოლოგიის მნიშვნელოვანი სიახლენი: <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირის ლიტერატურული წყარო“, <i>მე-7 საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმის მასალები</i>, თბ. 2016, გვ. 46-54</p> <p><b>2. ხინთიბიძე ე.</b>, <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, გვ. 68-96</p>
13	XIII ლექცია:	<b>ლიტერატურა:</b>



	<p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> და ფ. ბომონტისა და ჯ. ფლეტჩერის <i>ფილასტერი</i></p> <p>თვალსაზრისები <i>ვეფხისტყაოსნის</i> სიუჟეტის ევროპულ კულტურულ გარემოში შეღწევაზე (რუსთველის უცნობი ლექსი, ქართული ზღაპრების ჩანაწერები იტალიაში)</p>	<p><b>1. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, გვ. 96-124</p> <p><b>2. ხინთიბიძე ე.,</b> ქართულ-ბიზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიისათვის, გვ. 26-27</p> <p><b>3. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში</i>, თბ. 2003, გვ. 22-23</p> <p><b>3. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, გვ. 128-133</p>
14	<p>XIV ლექცია:</p> <p>ქართველები სეფიანთა ეპოქის სპარსეთში და სპარსეთისა და ინგლისის კულტურული კავშირი XVI-XVII სს. მიჯნაზე</p> <p><i>ვეფხისტყაოსანი</i> - შექსპირის ლიტერატურული წყარო: <i>ციმბელინი</i></p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, გვ. 124-154</p> <p><b>1. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, გვ. 154-243</p>
15	<p>XV ლექცია:</p> <p><i>ვეფხისტყაოსნის</i> სიუჟეტური რემინისცენციები შექსპირის ბოლო პერიოდის დრამატურგიაში</p>	<p><b>ლიტერატურა:</b></p> <p><b>1. ხინთიბიძე ე.,</b> <i>ვეფხისტყაოსანი</i> შექსპირისა და მისი თანამედროვეების ინგლისურ დრამატურგიაში, თბ. 2016, 264-278</p>